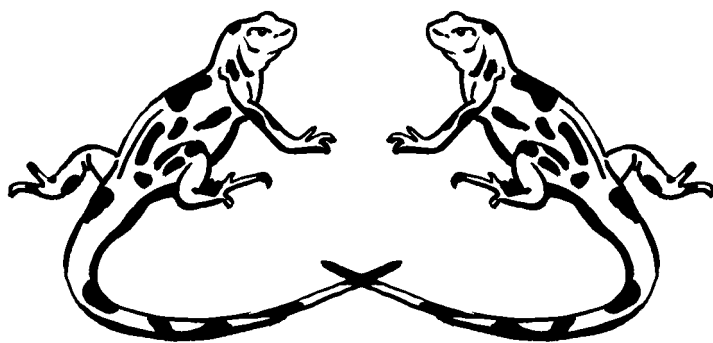

PETROVY MOZAIKY

KAREL C. GRIG

KNIHA ZLÍN
2013

Copyright © Karel C. Grig, 2013
Illustrations © Markéta Hlinovská, 2013

ISBN 978-80-7473-074-0

Sobota 22. srpna 14:15

„Myslela jsem, že už se tu nikdy neobjevím,“ vydechla Malá Eva.

Byla trochu zadýchaná, táhla kolo, na zádech měla malý černý batůžek, na sobě krátké černé přiléhavé kalhoty a těsné bílé tričko. Černé brýle na očích, černé vlasy stažené do ohonu a sepnuté azurovou, emailovanou sponou.

„Je tu volno?“

„Nikdo tu není,“ odpověděl jsem.

Položila kolo a sedla si vedle mě, předtím shodila ze zad batůžek. Otevřela ho, vytáhla desky a podala mi je.

„Můžu si ještě na pár dní půjčit ty pohlednice? Zajímají mě, ale ještě jsem na ně neměla čas.“

„Ale jistě. Můžete si je klidně nechat.“

„Nemáte hlad?“ zeptala se a hned za deskami mi podávala obloženou housku zabalenou v celofánu. Sama si taky jednu rozbalila.

„Tak už se na mě nezlobte. Stál jste tam s někým u dveří, já to prolistovala a strčila do kabelky. Pak jsem si to hned rozmyslela, fakt. Chtěla jsem to vrátit. Ale není to špatné, věřte mi. Překvapil jste mě. Opravdu bych to do vás neřekla. Připadal jste mi jako takový... suchar,“ zasmála se. „To jste psal pro svou ženu?“

„Něco z toho.“

„To jí závidím. Taky někdy něco napíšu. Ale hned to roztrhám.“

Dojedla housku, dala si ruce za hlavu a svezla se po kameni dolů.

„Nevzala jsem nic k pití.“

„Můžu vám dát žvejkačku.“

Nabídka byla přijata.

„Ža tukem fialových pysků dřepí olysalé mozky, proud výkalů v korytě řeči, vařím se v kotli blbosti, kam idioti přidávají nové

a nové přísady, než budu hotov a schopn naplnit jejich chuť. To jste vymyslel sám?“

„Ale... To je...“

„Nebo to o těch mlocích. Jak se milují v koutě vlhkého zavřeného domu, odkud čas už dávno odešel...“

„Cože? Nic takového tam není!“

„Já vím, že není. Máte tam ‚hledají‘. Ale co až se najdou? Co budou dělat? Nebylo by to tak lepší? Stejně jste to tak chtěl napsat, jen jste se bál.“

„Radši toho nechte.“

„To jste vy ten jeden mlok, že jo? Že jste to vy?“

„Máte nápady. Perfektní.“

„Kdo je ten druhej?“

„Druhej?“

„No. Ten druhej mlok. Znáám ho?“

Slunce zakryl mrak a blížily se další. Díval jsem se na ně a mlčel jsem.

„Máte v sobě hodně vzteku? Nenávisti? Je tam toho plno... Řekněte.“

„Proto nechci, aby to někdo četl. Ale žádná nenávist tam není. Jen si ulevuju.“

„Pomáhá vám to?“

„Ale asi... ani ne.“

„Taky to znám.“

„Všiml jsem si.“

„Tak já jdu.“ Zvedla se a sebrala batůžek.

„Nechodte,“ vyjelo ze mě.

Stála nade mnou, její hlava nakloněná ke straně vytvářela zatmění slunce.

„Ale?“

„Sedněte si ještě. Prosím. Spěcháte někam?“

„Ani ne. Jen si říkám, jestli je to ten správný způsob, jak trávit volný čas. Myslím, ležet tu s vámi v trávě.“

„Máte volný čas?“

„No,“ vydechla. „To se mi poštěstí tak jednou dvakrát za rok. Copak muž, ten je pryč skoro pořád, ale aby si naši vzali děti, to je pro mě svátek.“

„Co dělá váš muž?“

„Je to nejdůležitější člověk na světě. Bez něj se nic nepohne a nikdo nic neudělá správně. Hlavně já. Kdyby mohl, rodil by i děti. Teď zrovna chce být ministrem.“

„A sakra.“

„Já si nestěžuju. Pozor.“

Zvedla kolo a odcházela.

„Vy tu zůstáváte?“

„Mám taky volný čas,“ odvětil jsem.

Sobota 22. srpna 14:50

Díval jsem se za ní, jak jede po polní cestě lemované vysokou suchou trávou, potom najela na silnici, a když se přehoupala přes trať, viděl jsem ještě chvíli její hlavu nad kolejemi, než se ztratila mezi stromy. Mohla na mě aspoň mávnout. Mohl bych se taky stát ministrem? Loudal jsem se domů. Kolem Městečka kroužila v dusném vzduchu bouřka. Osprchoval jsem se a sedl si s deníčkem Irenky Švarcové do křesla. Celý jsem ho důkladně prolistoval a chvílemi četl stále se opakující zápisy o škole, o kamarádkách, o návštěvách a zase o škole. Nedočetl jsem se, do jaké školy chodila, ale učila se latinu, francouzštinu a němčinu. Občas se zmínila o rodičích. Otec pracoval na ministerstvu zahraničí, matka zůstávala doma. Irenku si hýčkali. Souvisle popsala prvních jedenáct listů, uprostřed jich asi dvacet vytrhla, dalších třináct nechala prázdných, potom až do konce sešitku opět hustě popsala dvaadvacet listů. Všechny zápisy pocházely z jednoho období a všechno se odehrávalo v Praze. Pak jsem prohlížel nepopsané listy a na jednom z nich jsem si

všiml vytlačeného písma, které se propsalo z předchozích vytržených stránek. Jasně jsem tam viděl silný rámeček, v jeho horní polovině tlustý křížek a pod ním ještě slovo, snad jméno, v rohu rámečku číslice, nějaké datum. Nastrouhal jsem na stránku žiletkou trochu tuhy a lehce ji rozetřel prstem. Jméno nešlo dobře vylustit, snad Ivuška. Datum jsem přečetl jasně. Dvacátého srpna čtyřicet šest.

Uklízel jsem a přemýšlel, co to může všechno znamenat. Ten den asi umřela nějaká Ivuška. V roce čtyřicet šest, šestnáct let po všech těch studentských zápisech to někdo zaznamenal do deníčku a pak to vytrhl. Ten samý den, po osmnácti letech, umírá doktor Fischer a za dalších dvacet osm let Baronka. Mohla být ta Ivuška třeba jejich dítě? Potřeboval bych toho vědět víc. Kde žili, než se přistěhovali do Městečka? A co Semjon? Ten něco určitě ví. Kecá, že ji líp neznal. Vzpomínal jsem, jak často jsem je v Městečku potkával spolu. Dvě ubohé figurky. Ani nevím, jak se ten chlap opravdu jmenuje a kde bydlí. Co hledal u Baronky v domku? Ten bordel tam přece udělal on. Znovu jsem si vybavil obrácený kříž, kopec rozteklého vosku a mrtvou kočku. Nemá to něco společného se satanismem?

Bylo po páté, pořád vládlo dusno. Nad Městečkem se modročerně zatáhlo a zdvihl se vítr, který honil ve věrech smetí, ohýbal větve stromů a tvořil vlnobití na plochách uschlé trávy. V dálce nad kopci hřmělo. Zavřel jsem okna a pustil televizi. Blesky rušily obraz. Vypnul jsem ji a díval se z okna přes trať. Šmouhy na obzoru ohlašovaly blížící se déšť, úzkým pruhem mezi horizontem a masou mraků ostře svítilo slunce. A potom jsem zahlédl známou postavičku s batůžkem, jak se na kole blíží k trati ze strany odvrácené od Městečka. Bylo to daleko, ale v ostrém světle jsem ji viděl jako na divadle. Za ní se vzápětí objevil další cyklista. Klel jsem, že nemám dalekohled. Zastavili, gestikulovali, a po chvíli (viděl jsem, jak pohodila hlavou s ohonem) na-

sedla a odjela. Ten druhý se za ní díval, pak sebral něco ze země, švihl paží, jako když hází, a jel taky. Jel směrem k nám. Když zmizel za domy, věděl jsem, že ho za chvíli uvidím v krátkém úseku svého výhledu na silnici. Uvidím, jak vypadá volný čas Malé Evy, ačkoli už jsem věděl, kdo to je. Znal jsem ho až moc dobře. Tykali jsme si a občas spolu i mluvili, ale kdykoli suverénně vyslovoval své jasné a ucelené názory a považoval to za dobrodiní pro posluchače, spolehlivě ve mně vyvolával vztek. Po převratu se přes politiku stal z učitele inspektorem a jeho sebevědomí tím dosáhlo absolutna. Mé ironické výpady vůbec nechápal, a mně ho v tu chvíli bylo ještě líto. Byl mladší než já, to jsem věděl, a taky jsem věděl, že teď bych ho byl schopen zabít, parchanta.

Sešel jsem do sklepa, vytáhl kolo a jel ke kolejím. Přejel jsem trať a dojel na místo, kde předtím stáli. Vítr v poryvech zesílil a přinášel vůni vody. Odhadoval jsem, kterým směrem ten hajzl házel, a pátral jsem pohledem na zemi. Všude se prostírala jen polehlá suchá tráva, takže bylo dost snadné najít, co jsem hledal.

Když jsem se vrátil domů, obloha už se skoro vyjasnila. Déšť nepřišel, dýchalo se trochu volněji, ale napětí ve vzduchu zůstalo. Zvažoval jsem, jestli mám zajít do hospody. Žena není doma, nehrozí žádné komplikace, ale nechtělo se mi. Musel jsem myslet na toho idiota a na Evu. Malou. Vybavilo se mi, jak voněla, když vedle mě dnes v poledne seděla, a zabolelo mě pod žebry. Měla pro něj taky housky? Aspoň tu jednu že jsem mu sežral. Kdybych šel do hospody, mohl bych zmáčknout Semjona, nebo se na něj aspoň vypyat Gynese. Kvůli komu brečela ve čtvrtek večer? Kdo byl kromě mě ještě svině?

Do hospody jsem nešel. Vysadil jsem dveře do ložnice, snesl je do sklípku, hadry už vyčichly, a vykytoval jsem díru, kterou jsem do nich prokopl, když mě před časem

manželka ze vzteku zamkla. Pak jsem se navečeřel a chvíli kreslil. Potom telefonovala žena, že volala dopoledne i odpoledne, a že jsem nebyl doma, a kde jsem byl, a proč jsem nezavola, a že jinak je všechno v pořádku, a že doufá, že u nás je taky všechno v pořádku. Mluvil jsem ještě s dětmi, nakonec mě chtěl tchán, jestli bych mu nesehnal nějakou lacinou tepelnou izolaci. Nějakou tvrdou, ne polystyrén. Do kurníku. Aby to nevyzobaly.

Sobota 22. srpna 20:40

„Ano, Malá.“

Představil jsem se.

Ticho.

„Asi vás ruším, promiňte, chci vám jen říct, že pro vás něco mám.“

„No... dobře. Ale už je přece dost pozdě... Co pro mě máte?“

„Tu vaši modrou sponu. Jak jste ji měla dneska ve vlasech.“

„Vy ji máte? Jak je to možný?“

„Ztratila jste ji.“

„No ztratila, já vím. Jak je možný, že ji máte vy?“

„Vysvětlil bych vám to, nechcete se... ještě jít třeba projít?“ vyhrkl jsem prosebně.

„Takhle pozdě? Vy jste blázen. A kam?“

„No... já nevím... třeba...“

„Zase na ty vaše kameny?“

„Říkala jste mi přece, že tam chodíte. Jsou vaše jako moje.“

Ticho.

Ještě ticho.

„Tak jo. Jsem za půl hodiny u trati.“

Sobota 22. srpna 21:15

Přešel jsem koleje a sedl si na násep z dosahu světla pouličních lamp. Jakmile jsem ji zaslechl přicházet, šel jsem jí naproti, potom jsme kráčeli pomalu vedle sebe pěšinou ke kamenům.

„Našel jsem ji tam, když jste odešla,“ odpověděl jsem na její otázku.

„To lžete. Víím, že jsem ji pak ještě měla.“

Vylíčil jsem jí, jak to bylo.

„Jste dobrý šmírák. To jste vážně viděl z takový dálky?“

„Bylo zvláštní světlo.“

„No to je teda dobrý, opravdu...“ zachraptěla a zavrtěla hlavou.

Jemné nárazy větru se proměnily ve vlny, které z lesa vynášely vůni mateřídoušky a borovic. Šla vedle mě a dívala se soustředěně do tmy před sebe. Na kamenech jsme našli stejné místo jako v poledne. Noční Městečko před námi tiše blikalo. Trhal jsem stébla okolo sebe, lámal je, zasouval je do sebe, tvaroval z nich čtverečky a nasazoval je zpátky na stébla kolem. Byla tu se mnou, ale vypadalo to, že mě vůbec nevnímá. Seděla, nebo spíš ležela, pozoroval jsem její profil. Pak se několikrát nadechla a rychle se ke mně obrátila. Jako by chtěla promluvit, a vzápětí si to rozmyslela. Slyšel jsem tikání hodinek a pak sebe.

„Znáte tu paní Fischerovou? Jak jí říkají Baronka?“

„Anavenol dražé třikrát denně jeden, nitret dvakrát denně jeden, furosemid forte, jeden ráno na lačno a kalium chloratum dvakrát denně jeden. Proč?“

„Umřela.“

Vyprávěl jsem jí, co jsem všechno od čtvrtka slyšel a zažil.

Trochu se uvolnila.

„Ale kdo je to ten Semjon? Popište mi ho, přece ho taky musím znát.“

Udělal jsem to.

„To je pan Gorec. Medrin, dvakrát denně jeden.“

„To si takhle pamatujete u každého?“

„No je jich hodně. Chronici, hypochondři. Divil byste se, kolik mladých lidí takhle blbne. Jednou se všichni sejdem v lékárně. Jdu po chodníku, někoho potkám a hned si říkám thioridazin, pětadvacítka...“

Na obzoru se míhaly záblesky, ale hřmění slyšet nebylo.

„Toho...“ polkl jsem, „tamtoho znáte taky z lékárny?“

Dívala se před sebe. Mrkala rychleji.

„Nejdřív s ním kamarádil Petr a pak zase já.“

Vařil jsem se v malém rendlíčku. Měchačka mě roztírala po stěnách.

„Jsem ten váš mlok,“ pokračovala tiše. „Ale už to skončilo. Ty veršičky od vás mi pomohly, představte si.“

„Co váš muž? Nežárlí?“

„Copak někdo může podvést nejdokonalejšího tvora? Myslím, že neví, co je žárlivost. Je prý pod mou důstojnost, abych ho podváděla. Takhle mi to jednou řekl. Ale možná to je úplně jinak. Nechci na to myslet a nechci o tom mluvit. Sloužím bezchybně, nemůže si stěžovat. Vy jste žárlivý?“

„Vím, že umím být.“

„A máte důvod?“

„Ale ne. Asi ne.“

„Tak jak to můžete vědět?“

Mlčel jsem.

„Půjdem?“

Zvedla se a setřepávala ze sebe kousky suché trávy. Také jsem se zvedl.

„Počkejte radši tady, aby nás nikdo neviděl spolu,“ zašeptala a odcházela. Nebyl jsem schopen se pohnout, ani nic říct. Asi po deseti krocích se zastavila a pomalu se vracela.

„Můžu se ještě něco zeptat?“

Pokrčil jsem rameny.

„Myslíš... Myslíte si... o mně, že jsem děvka?“

Zase jsem polkl, bolely mě mandle.

„Ale Evo, proč říkáš takový blbosti?“

Dívala se na mě. Proti osvětlenému Městečku jsem na ploše její siluety viděl jen bělmo a zuby.

„Půjčíš mi ten deníček?“